

Dyrlægen skriver

Af fagdyrlæge Finn Boserup



Cancerregister for hunde og katte

Et nyt register giver dyrlægerne bedre muligheder i kræftbehandlingen.

For snart en del år siden oprettedes Cancerregisteret - for mennesker - med det formål at samle så mange informationer som muligt om kræfttilfælde - og for også på denne måde at forsøge at give et overblik over forskellige kræftformers udbredelse og måde at udvikle sig på.

Dette register er blandt andet en medvirkende årsag til, at der i dag er mange kræftformer, der enten kan helbredes eller holdes på et niveau, så patienten har et godt liv.

Det samme er tilfældet for hundenes og kattes vedkommende.

Registret skaber overblik

På Institut for Mindre Husdyrs

Sygdomme, Københavns Universitet (det der tidligere hed KVL eller blot Landbohøjskolen) er der et tilsvarende register.

Registret har eksisteret i et par år og har til formål at samle så mange facts som muligt om udbredelsen af kræft hos vore hunde og katte. Disse data anvendes til at finde ud af forskellige kræftformers udbredelse i forskellige racer, hos hun- og/eller handyr, og om der for eksempel er forskel på en kræftforms udbredelse i et område af landet sammenholdt med et andet område.

Projektet kan formentlig også anvendes som en hjælp til den humane cancerforskning, idet der hos dyr og hos mennesker ses kræftformer, der har mange lighedstræk.

Stor hjælp for rådgivning om behandling

Yderligere vil registret kunne give dyrlægerne en langt bedre og langt mere sikker baggrund for rådgivning om behandling, når den enkelte dyrlæge står med et tilfælde af en kræftsygdom hos en hund eller kat.

I en skrivelse fra Instituttet fra juni i år angives, at der allerede er mere end 1.100 tilfældet beskrevet i registret, og dyrlægerne opfordres til at medvirke til indberetning af sådanne tilfælde, som de møder i deres daglige kliniske arbejde.

Onkologer i dyreverdenen

De første danske kræftdyrlæger er netop uddannet. Det giver flere muligheder for behandling af kræftsyrge dyr - men rejser også etiske spørgsmål, som det er nødvendigt at tage stilling til.

Onkologi er læren om kræft og om udbredelse og behandling af kræft.

Syv danske dyrlæger har netop afsluttet en omfattende 3-årig uddannelse i diagnosticering og behandling af kræfttilfælde hos dyr.

Uddannelsen er ledet af professor Annemarie Kristensen, der er en af de få i Europa, der har en tilstrækkelig høj uddannelse til at kunne stå for uddannelse af veterinære onkologer - kræftdyrlæger.

Den etiske afvejning

Tilbuddet om behandling af kræft-

sygdom hos familiedyr er både spændende og perspektivrigt - men det stiller også store krav til etikken.

Vi vil alle - både dyreejere og dyrlæger - blive præsenteret for et ønske om egentlig kræftbehandling med cytostatika (kemoterapi) af hunde og katte.

Om man skal, eller man ikke skal gå ind i et sådant behandlingsforløb, vil i hvert eneste tilfælde nøje skulle afvejes.

Og hvad er det så, der skal afvejes?

Tre afgørende spørgsmål skal afvejes

- Det første vil være, hvilken livsforlængelse dyret vil kunne opnå ved en behandling - og yderligere, hvordan dyrets liv vil være i denne periode.
- Det andet vil være en vurdering af, hvor store bivirkninger selve behandlingen vil give patienten.
- Det tredje vil være: Har dyret psyke og temperament til 2-3 gange om ugen i en kortere eller længere periode at skulle til dyrlæge for at få taget prøver og for at blive behandlet med cytostatika (kemoterapi)?

Hertil kommer naturligvis også

dyreejerens muligheder, både praktiske og økonomiske, for at kunne gennemføre et sådant projekt. Og derfor bør der også indgå en vurdering af tidsrammen for behandlingen, og om der er en tidsramme, eller om den pågældende kræftform vil kræve vedvarende behandlinger.

Nye kræftdyrlæger - nye perspektiver

Uddannelsen af de nye kræftdyrlæger er et meget spændende og perspektivrigt skridt i en række af bedre og bedre undersøgelses- og behandlingsmæssige fremskridt inden for veterinærmedicinen til gavn for dyrene og til glæde for deres ejere.

MEN også et skridt, der måske stiller de største etiske krav, vi hidtil har set, både til terapeuten og til dyreejeren.

De syv nye veterinær-onkologer er følgende:

Anne Greisen, København,
Anne Sørensen, København,
Berit Aakjær Sørensen,
Ålborg,
Helle Johansen, Horsens,
Morten Bentzen, Ikast,
Peter Maasbøl Skov, Odense
og
Steen Engermann, Virklund.

For at hjælpe de mange hunde, der lider af den hyppigste form for cancer, mælkekirtelsvulster, donerede Dyrefondet i anledning af sit 25-års jubilæum i 1998 et specielt indsamlet legat på kr. 325.000 til et forskningsprojekt på Landbohøjskolen.

Resultatet herfra har haft betydning for behandlingsmulighederne. Det er tilfredsstillende, at der nu er uddannet dyrlæger med speciale i kræftbehandling af dyr. Imidlertid er det vigtigt, at de etiske aspekter ved en behandling af et sygt dyr og dets fremtidige muligheder for at have en god og lang levetid tages i betragtning, før man påbegynder en lang og ubehagelig behandling.

Jan Nielsen

Husk at

- drukning af nyfødte kattekillinger er dyremishandling og i enhver forstand en forbrydelse mod killingerne. Det er også ulovligt i henhold til Dyreværnsloven.
- det er enhvers pligt at yde hjælp til tilskadekomne dyr.
- holde din hund i snor, især i de skove, hvor løse hunde ikke er tilladt - blandt andet af hensyn til skovens naturlige fauna.
- hvis du fodrer sommerhuskillingen, påtager du dig et ansvar for den - også når sommerhussæsonen er slut.
- havens vilde fugle er glade for en vandbeholder, hvor de kan bade og drikke.
- anskaffelse af et dyr er et familieanliggende, hvor alle parter skal være positive. Lad være med impuls køb.
- undulater er selskabspapegøjer. De har det bedst, hvis de ikke sidder alene i buret.
- selv det mindste bidrag til at reducere den globale opvarmning er en hjælp til især de arktiske dyrearter, hvis eksistens måske er truet.
- samle glas, flasker og dåser op efter skovturen. De vildtlevende dyr kommer ikke til dyrlæge, når de skærer sig, og mange vil dø af infektioner eller blive fanget af andre dyr, fordi de ikke kan flygte.
- **en befolknings etiske niveau blandt andet vurderes på, hvordan den behandler dyrene. Hjælp med at fremme en god og høj etik. Værn om dyrene!**